

Διεθνής Εταιρεία Φίλων
Νίκου Καζαντζάκη
SYNTHESES
Ενημερωτικό Δελτίο

Νº 28

Site: www.amis-kazantzaki.gr • E-mail: siankcdc@gmail.com

Απρίλιος 2012

2012: ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Τρία σημαντικά γεγονότα θα αναδείξουν εφέτος τη διαχρονικότητα του έργου του Νίκου Καζαντζάκη: ο εορτασμός των 55 χρόνων από το θάνατό του, - η επανεκκίνηση της επιθεώρησης *Le Regard crétois*, - η προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού.

**ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ 55 ΧΡΟΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΑΣ**

Από τον περασμένο Ιανουάριο, η ΔΕΦΝΚ διοργανώνει (και θα συνεχίσει να διοργανώνει), σε συνεργασία με μέλη της και συμπαθούντες, με ελληνικές και μη ελληνικές αρχές, με συγγραφείς, τοπικούς άρχοντες και συλλόγους, εκδηλώσεις σε 64 χώρες στις πέντε ηπείρους. Θα βρείτε σχετικές λεπτομέρειες στις σελίδες 2 και 3 του δελτίου. Η αφίσα αυτής της επετείου σχεδιάστηκε από την Ellen Weijer-Gigourtaki, ζωγράφο, κάτοικο Ηρακλείου και μέλος της Εταιρείας. Την ευχαριστούμε.

55 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ
Νίκου Καζαντζάκη
1957-2012

Διεθνής
Εταιρεία
Φίλων
Νίκου
Καζαντζάκη

E-mail: siankcdc@gmail.com www.amis-kazantzaki.gr
Case postale 2714, CH-1211 Genève 2 Dépôt, SWITZERLAND

και συμβάλλει ουσιαστικά στη γνωριμία με το Νίκο Καζαντζάκη, με τη ζωή, το έργο και τη σκέψη του. Ευχαριστούμε το μεγάλο Ελβετό καλλιτέχνη Hans Erni, ο οποίος φιλοτέχνησε την αφίσα της επιθεώρησης.

LE REGARD
CRETOIS

Διαβάζοντας
Le Regard crétois
(την Κρητική Ματιά)
διαβάζετε
KAZANTZAKH

Ετήσια πολύγλωσση
λογοτεχνική επιθεώρηση
της Διεθνούς Εταιρείας
φίλων Νίκου Καζαντζάκη
που εκδίδεται από το 1990.
Δημοσιεύεται στα αγγλικά,
γαλλικά, ελληνικά
και ισπανικά και περιέχει
κάθε φορά άγνωστα ή λίγο γνωστά
κείμενα του Καζαντζάκη, καθώς και
μελέτες ειδικών μελετητών από όλο
τον κόσμο. Είναι η μοναδική ειδικευμένη
περιοδική έκδοση για Έλληνα συγγραφέα
ή ποιητή και αποτελεί βασικό μέσο για
να γνωρίσει κανείς τον Καζαντζάκη,
τη ζωή, το έργο και τη σκέψη του.

Αλληλεγραφία - Συνδρομές:
CP 2714
CH - 1211
Genève 2 Dépôt
Switzerland

Περιεχόμενα του τεύχους 38 – Δεκέμβριος 2011

Τεκμήρια

- Αφίσα για την 55η επέτειο από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη
- Τρεις ψυχές, τρεις προσευχές
- Σινά: μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης

Κείμενα του Νίκου Καζαντζάκη

- Συναντήσεις με Καβάφη, Παναίτη Ιστράτι και Μαξίμ Γκόρκι
- Η Τίγρη η συνταξιδιώτισσα

Μελέτες

- Μηνάς Δημάκης: *Η αλληλογραφία του Νίκου Καζαντζάκη*
- Γ. Α. Λεονταρίτης, Ηρακλής Κακαβάνης, Ν. Μ. Παπαϊωάννου: *Η απέλαση του Νίκου Καζαντζάκη από την Αγγλία*
- Darten J.N. Middleton: *Ενας αιρετικός στον κήπο της Παρθένου: Νίκος Καζαντζάκης και Άγιον Όρος*
- César García Álvarez: *Δύο πνευματικές διαδρομές: Miguel de Unamuno και Νίκος Καζαντζάκης.*

ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Η Παγκόσμια Γενική συνέλευση της ΔΕΦΝΚ, που έλαβε χώρα στο Μοντεβίδεο (Ουρουγουάη) στις 10 Δεκεμβρίου 2011, αποφάσισε να καθερίσει αυτό το βραβείο. Σκοπός του είναι να ανταμείψει ένα πρόσωπο (ή μία ομάδα), ανεξάρτητα από εθνικότητα, ηλικία και τόπο διαμονής, για τη δημιουργία ενός πρωτότυπου γραπτού έργου ή ενός πρωτότυπου καλλιτεχνικού έργου, εμπνευσμένων από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Το έργο πρέπει να έχει συνταχθεί σε μία από τις ακόλουθες γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, ελληνικά ή ισπανικά.

Κανονισμός

I. Προσδιορισμός της εργασίας

Γραπτό έργο: διδακτορική διατριβή, μελέτη ή έρευνα, άλλα είδη γραπτού λόγου.

Καλλιτεχνική δημιουργία: ντοκιμαντέρ, ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή, θεατρική ή ποιητική προσαρμογή-διασκευή, μουσικό έργο, γλυπτική, ζωγραφική, άλλα είδη καλλιτεχνικής δημιουργίας

II. Συμμετοχή

Στο διαγωνισμό αυτό έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν άτομα οιασδήποτε εθνικότητας, ηλικίας ή τόπου διαμονής.

III. Παρουσίαση

Γραπτό έργο: πρέπει να συνταχθεί σε μια από τις εξής γλώσσες: αγγλικά, ισπανικά, γαλλικά, ελληνικά. Ο αριθμός των σελίδων δεν πρέπει να είναι μικρότερος των είκοσι (20).

Καλλιτεχνική δημιουργία: θα κατατεθεί με μορφή αναλυτικής παρουσίασης, εκτύπωσης ή φωτογραφίας. Σε κάθε περίπτωση, τα έργα θα αποστέλλονται στη γραμματεία της Κριτικής Επιτροπής στην ακόλουθη διεύθυνση: SOCIETE INTERNATIONALE DES AMIS DE NIKOS KAZANTZAKI (SIANK), CASE POSTALE 2714, 2111 GENEVE 2 DEPOT, SUISSE.

Η σχετική αποστολή πρέπει να πραγματοποιείται μέσω συστημένης ταχυδρομικής αποστολής το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου του έτους που έχει προσδιοριστεί για την απονομή του βραβείου.

IV. Κριτική Επιτροπή

Θα αποτελείται:

Για το γραπτό έργο: από εννέα (9) μέλη που ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη. Θα συγκροτείται από ερευνητές, πανεπιστημιακούς και συγγραφείς από διάφορες χώρες.

Για την καλλιτεχνική δημιουργία: από εννέα (9) μέλη που ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη. Θα συγκροτείται από μουσικούς, ζωγράφους, ανθρώπους του θεάτρου και του κινηματογράφου προερχόμενους από διάφορες χώρες.

Η Κριτική Επιτροπή θα ορίζει τον πρόεδρό της. Την γραμματειακή υποστήριξη θα παρέχει η Συντονιστική Επιτροπή της Εταιρείας. Οι συζητήσεις για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις υποψηφιότητες ανάμεσα στα μέλη της Κριτικής Επιτροπής θα γίνεται μέσω ταχυδρομικής οδού και τα έξοδα αλληλογραφίας θα καλύπτονται από τη Συντονιστική Επιτροπή. Καμία οικονομική αποζημίωση δεν θα καταβάλλεται στα μέλη της Κριτικής Επιτροπής.

Η Κριτική Επιτροπή θα γνωστοποιεί την απόφασή της στη Συντονιστική Επιτροπή κατά τη διάρκεια του μηνός Αυγούστου του έτους απονομής του βραβείου.

Εάν η Κριτική Επιτροπή κρίνει ότι κανένα από τα υποβληθέντα έργα δεν πληροί τα κριτήρια που έχουν οριστεί, δεν θα απονέμεται βραβείο στη συγκεκριμένη χρονιά.

V. Περιοδικότητα

Αυτό το Διεθνές βραβείο θα απονέμεται στην Αθήνα κάθε τρία χρόνια το μήνα Οκτώβριο σε ανάμνηση της ημερομηνίας θανάτου του Νίκου Καζαντζάκη, αρχής γενομένης από τον Οκτώβριο του 2013. Θα βραβεύεται εκ περιτροπής ένα γραπτό κείμενο ή μια καλλιτεχνική δημιουργία.

VI. Έπαινοι

- Απονομή πτυχίου

- Ταξίδι διάρκειας μιας εβδομάδας στην Κρήτη. Αν ο βραβευθείς είναι κάτοικος Κρήτης, θα του προσφερθεί ένα ταξίδι στην Αίγινα (όπου διέμεινε ο Καζαντζάκης και όπου έγραψε το μυθιστόρημα "Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά" και ολοκλήρωσε την "Οδύσσεια") και στη Μεσοσηνία (Στούπα, τόπο όπου, από κοινού με το Ζορμπά, ο Καζαντζάκης ασχολήθηκε με εξόρυξη λιγνίτη). Τα τυπικά ζητήματα του ταξιδιού θα διευθετηθούν

από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, σε συνεννόηση με το βραβευθέν άτομο. Η Συντονιστική Επιτροπή θα αναλάβει τα έξοδα του ταξιδιού (από τον τόπο διαμονής του ή έρευνάς του), καθώς και τα έξοδα διαμονής.

- Δημοσίευση στο περιοδικό της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη "LE REGARD CRETOIS" του βραβευθέντος γραπτού έργου. Σε περίπτωση καλλιτεχνικού έργου, δημοσίευση μιας αναλυτικής περίληψης συνοδευόμενης με φωτογραφίες.

VII. Τελετή απονομής του πρώτου βραβείου

Θα γίνει τον Οκτώβριο του 2013 με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 25 ετών από την ίδρυση της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη. Το βραβείο θα απονεμηθεί από τον Πρόεδρο της Κριτικής Επιτροπής και τον Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2012)

Λόγω έλλειψης χώρου, δεν μπορούμε να αναφερθούμε στα γεγονότα με λεπτομέρειες. Ζητάμε συγγνώμη γι' αυτό. Σημειώνουμε ωστόσο τους διοργανωτές εντός παρενθέσεων. Θα βρείτε λεπτομερείς περιγραφές και φωτογραφίες των γεγονότων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στο διαδίκτυο: www.amis-kazantzaki.gr

Λογοτεχνικά καφενεία-διαλέξεις

- **Αίγυπτος, Αλεξάνδρεια, 1η Μαρτίου:** «Ο Καζαντζάκης και ο αραβικός κόσμος» (Γενικό Προξενείο της Ελλάδος και ΔΕΦΝΚ).
- **Αυστραλία, Σίδνεϊ, 4 Φεβρουαρίου:** «Ο Καζαντζάκης και η χριστιανική παράδοση». Σίδνεϊ, 19 Φεβρουαρίου: «Ο Καζαντζάκης και η θάλασσα». Μελβούρνη, 14 Μαΐου: «Ο Υπεράνθρωπος και η ανθρώπινη υπέρβαση στα μυθιστορήματα του Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).
- **Βουλγαρία, Σόφια, 18 Ιουνίου:** «Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Καζαντζάκη» (Ελληνική Πρεσβεία και ΔΕΦΝΚ).
- **Βραζιλία, Σάο Πάολο, 24 Μαρτίου:** «Αναφορά στον Γκρέκο» (ΔΕΦΝΚ).
- **Γαλλία, Στρασβούργο, 9 Φεβρουαρίου:** «Ο Καζαντζάκης, ένας άνθρωπος» (Σύλλογος Alsace-Crète).
- **Γερμανία, Σβέτσινγκεν, 9 Μαρτίου:** «Η ελληνική ταυτότητα του Καζαντζάκη» (Ελληνική Κοινότητα και ΔΕΦΝΚ). Στουτγάρδη, 10 Μαρτίου: «Η ελληνική ταυτότητα του Καζαντζάκη» (Ελληνικό Προξενείο και ΔΕΦΝΚ). Μόναχο, 11 Μαρτίου: «Ο Καζαντζάκης και η Γερμανία» (ΔΕΦΝΚ). Μόναχο, 23 Ιουνίου: «Καζαντζάκης και Ζορμπάς» (Σύλλογος Ελλήνων Επιστημόνων).
- **Γεωργία, Τιφλίδα, 10 Απριλίου:** «Ζωή και έργο του Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).
- **Δημοκρατία της Τσεχίας, Πράγα, 20 Απριλίου:** «Τα Ελληνικά Πάθη, όπερα του Bohuslav Martinu - διάλεξη και αποσπάσματα» (ΔΕΦΝΚ).
- **Ελβετία, La Comballez (Vaud), 29 Μαρτίου:** «Το έργο και οι ιδέες του Καζαντζάκη» (Lettres vivantes και ΔΕΦΝΚ). Γενεύη, 2 Μαΐου: «Ο Ζορμπάς, ένας ελεύθερος άνθρωπος» (ΔΕΦΝΚ).
- **Ελλάδα, Ηράκλειο, 9 Φεβρουαρίου:** «Η έννοια της αρνησιθρησκείας στον Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ). Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου: «Ο Καζαντζάκης και ο αραβικός κόσμος» (Αιγυπτιακό Μορφωτικό Κέντρο και ΔΕΦΝΚ). Αθήνα, 21 Μαρτίου: «Αναφορά στον Γκρέκο» (φιλολογικός σύλλογος). Ηράκλειο, 2 Απριλίου: «Το πρόσωπο του Χριστού στο έργο του Καζαντζάκη». Κέρκυρα, 8 Μαΐου: «Γαλλικές μεταφράσεις των έργων του Καζαντζάκη» (Πανεπιστήμιο και ΔΕΦΝΚ). Θεσσαλονίκη, 23 Μαΐου: «Ο Καζαντζάκης και η Γαλλία» (Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης, Γενικό Προξενείο της Γαλλίας, Γαλλική Λαϊκή Αποστολή, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και ΔΕΦΝΚ). Θεσσαλονίκη, 27 Μαΐου: «Καζαντζάκης και Ζορμπάς: από τον Γιώργη Ζορμπά στον Αλέξη Ζορμπά» (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και ΔΕΦΝΚ).
- **Ιρλανδία, Δουβλίνο, 16 Μαρτίου:** «Ο Νίκος Καζαντζάκης και η ελληνική ταυτότητα» (ΔΕΦΝΚ).
- **Ισραήλ, Τελαβίβ, 10 Απριλίου:** «Ο Καπετάν Μιχάλης και ο Simon Bar Kазiба, Εβραίος ήρωας που αγωνίστηκε εναντίον των Ρωμαίων στην Ιουδαία» (ΔΕΦΝΚ).
- **Καναδάς, Τορόντο, 11 Μαρτίου:** «Η Οδύσσεια, ποίημα του Νίκου Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ και Μακεδονικό Πολιτιστικό Κέντρο).
- **Κολομβία, Μπογκοτά, 18 Απριλίου:** «Για τον Ζορμπά» (ΔΕΦΝΚ).
- **Κόστα Ρίκα, Σαν Χοσέ, τέλος Μαΐου:** «Ταξιδιωτικά του Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).
- **Μεγάλη Βρετανία, Λονδίνο, 18 Μαρτίου:** «Διάφορες όψεις του έργου του Νίκου Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).

- **Ουκρανία, Οδησός, 23-24 Φεβρουαρίου:** «Προβολή ντοκιμαντέρ για τον Καζαντζάκη και συζήτηση» (Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο και ΔΕΦΝΚ).
- **Ρωσία, Μόσχα, 12 Απριλίου:** «Ταξίδια στην ΕΣΣΔ και συναντήσεις με τον Παναΐτ Ιστράτη και τον Μαζίμ Γκόρκι» (Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο και ΔΕΦΝΚ).

Σεμινάρια-στρογγυλές τράπεζες

- **Αυστραλία, Σίδνεϊ, 17 Μαρτίου:** «Ο Καζαντζάκης και η κρητική ματιά» (ΔΕΦΝΚ).
- **Βραζιλία, 27 Ιουλίου:** «μαθήματα για την Οδύσσεια του Ομήρου και του Καζαντζάκη» (Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο και ΔΕΦΝΚ).
- **Δημοκρατία της Τσεχίας, Πράγα, 30 Μαρτίου:** «Ντοκιμαντέρ για την παραμονή του Καζαντζάκη σ' αυτή τη χώρα και τη συνεργασία του με τον Τσέχο συνθέτη Bohuslav Martinů»
- **Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, 21 Μαρτίου:** «Ο Καπετάν Μιχάλης» (ΔΕΦΝΚ). Πειραιάς, 28 Μαρτίου: «Ταξίδια, ελληνικότητα, θέατρο και ανάγνωση αποσπασμάτων έργων του Νίκου Καζαντζάκη» (Σύλλογος Φιλολόγων Πειραιά και ΔΕΦΝΚ).
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Νέα Υόρκη, 1^η Απριλίου:** «Ο Καπετάν Μιχάλης» (ΔΕΦΝΚ και Σύλλογος Κρητών «Ομόνοια»).
- **Ιταλία, Μιλάνο, 4 Απριλίου:** «Γύρω από το Ζορμπά» (Γενικό Προξενείο της Ελλάδος, Πανεπιστήμιο, εκδόσεις Crotetti και ΔΕΦΝΚ).
- **Κίνα, Πεκίνο, 7 Μαΐου:** «Ο Καζαντζάκης και η Κίνα, ταξίδια και μεταφράσεις των έργων του, ο Ζορμπάς, προβολή ντοκιμαντέρ» (Ελληνική Πρεσβεία, ΔΕΦΝΚ και Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη).
- **Λίβανος, Βηρυτός, 27 Μαρτίου:** «Παρουσίαση και ανάγνωση αποσπασμάτων έργων του Καζαντζάκη» (Ελληνική Πρεσβεία και ΔΕΦΝΚ).
- **Μεξικό, Πόλη του Μεξικού, 4 Μαρτίου:** «Διαλέξεις και προβολή κινηματογραφικών ταινιών βασισμένων σε έργα του Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).
- **Νότια Κορέα, Σεούλ, 19 Μαΐου:** «Ο φτωχούλης του Θεού» (Πανεπιστήμιο Hankuk, Σύλλογος Ελλάδα-Νότια Κορέα και ΔΕΦΝΚ).

Σχολεία και Πανεπιστήμια

- **Αίγυπτος, Αλεξάνδρεια, 1^η Μαρτίου:** «Ζωή και έργο του Καζαντζάκη» (σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ΔΕΦΝΚ).
- **Γερμανία, Μανχάιμ, 8 Μαρτίου, Φραγκφούρτη, 9 Μαρτίου, Σβέτσιγκεν, 9 Μαρτίου, Μόναχο, 12 Μαρτίου:** «Παρουσίαση του Καζαντζάκη και του έργου του» (σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ΔΕΦΝΚ).
- **Γεωργία, Τιφλίδα, 23 Μαρτίου:** «Διαγωνισμός της καλύτερης μετάφρασης αποσπασμάτων από το μυθιστορηματικό έργο του Νίκου Καζαντζάκη» (Πανεπιστήμιο και ΔΕΦΝΚ).
- **Ελλάδα, Ηλιόδενδρο Καστοριάς:** κατά τη διάρκεια αυτού του εξαμήνου αφιερώνεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη «Ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη». Έδεσσα, 4 Φεβρουαρίου: «Μία Κυριακή στην Κνωσό με τον Νίκο Καζαντζάκη» (σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Βόλος, 9 Μαρτίου: «Για τον Αλέξη Ζορμπά» (σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Χαλάνδρι, 23 Μαρτίου: «Ο Μέγας Αλέξανδρος» (σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Αθήνα, 10 Απριλίου: «Το νόμιμο και το δίκαιο στο 'Ο Χριστός ξανασταυρώνεται'» (Νομική Σχολή και ΔΕΦΝΚ).
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Στάνφορντ (Κονέκτικατ).** Εφέτος ο καθηγητής Χρίστος Γαλανόπουλος, Πρόεδρος του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, παρουσιάζει στους μαθητές του, στο πλαίσιο των μαθημάτων φιλοσοφίας, το έργο του Καζαντζάκη.
- **Κίνα, Σαγκάη, 8 Μαΐου:** «Παρουσιάσεις από τους τριτοετείς φοιτητές ελληνικών σπουδών των ταξιδιών του Καζαντζάκη στην Κίνα» (Πανεπιστήμιο και ΔΕΦΝΚ).
- **Μεγάλη Βρετανία, Λονδίνο, 19 Μαρτίου:** «Γνωριμία με το έργο του Νίκου Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ και συντονίστρια εκπαίδευσης των ελληνικών σχολείων).
- **Μολδαβία, Chisinau, 10 Μαΐου:** «Διάλεξη για τη διαδρομή του Καζαντζάκη και παρουσίαση από τους φοιτητές έργων του Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ και κρατικό Πανεπιστήμιο).
- **Τουρκία, Κωνσταντινούπολη, 3 Ιουνίου:** «Ο Καπετάν Μιχάλης» (ΔΕΦΝΚ).

Εκθέσεις

- **Βραζιλία, Σάο Πάολο, 14 Απριλίου:** «Ζωή και έργο του Νίκου Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).
- **Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, 23-27 Μαΐου, Διεθνής Έκθεση Βιβλίου:** «Ζορμπάς, Καζαντζάκης: δύο ελεύθεροι άνθρωποι». Η Εταιρεία μας θα έχει και εφέτος

το περίπερο της. Σας περιμένουμε σ' αυτό το σημαντικό γεγονός που έχει διοργανώσει με μεγάλο ζήλο το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου.

- **Κίνα, Πεκίνο, 7 Μαΐου.** Το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη θα παρουσιάσει έκθεση (στα κινεζικά) για τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη.
- **Μεξικό, Πόλη του Μεξικού, 12-16 Μαρτίου:** «Ζωή και έργο του Νίκου Καζαντζάκη» (ΔΕΦΝΚ).

Απότιση φόρου τιμής στην Ελένη Καζαντζάκη

Η Ελένη, η πιστή σύντροφος του Νίκου Καζαντζάκη, υπήρξε ιδρυτικό, καθώς και επίτιμο μέλος της Εταιρείας μας. Όπως κάθε χρόνο, θα τιμήσουμε τη μνήμη της.

- **Γαλλία, Στρασβούργο, 9 Φεβρουαρίου,** με την Yvette Renoux-Herbert, πρώην συνεργάτρια του Καζαντζάκη στην ΟΥΝΕΣΚΟ και στενή φίλη του ζεύγους Καζαντζάκη.
- **Ελλάδα, Ηράκλειο, 18 Φεβρουαρίου,** τρισάγιο στον τάφο της Ελένης.

Προσεχείς εκδηλώσεις (Αύγουστος-Δεκέμβριος 2012)

- **Αζερμπαϊτζάν, Μπακού, Οκτώβριος**
- **Αλβανία, Τίρανα, Οκτώβριος**
- **Αργεντινή, Μπουένος Άιρες και Μάρε ντελ Πλάτα, Αύγουστος**
- **Αυστραλία, Περθ, Οκτώβριος**
- **Βέλγιο, Βρυξέλλες, Δεκέμβριος**
- **Βιετνάμ, Ανόϊ, Οκτώβριος**
- **Βραζιλία, Σάο Πάολο, Οκτώβριος**
- **Γαλλία, Παρίσι, Οκτώβριος**
- **Γερμανία, Γκέτινγκεν, Οκτώβριος**
- **Δανία, Ααρχους, Δεκέμβριος**
- **Ελβετία, Μπιεν, Οκτώβριος και Γενεύη, Δεκέμβριος**
- **Ελλάδα, Αθήνα, Οκτώβριος και Νοέμβριος. Πήλιο, Οκτώβριος. Άγιος Νικόλαος, Οκτώβριος. Χανιά, Οκτώβριος. Λειβαδιά, Νοέμβριος.**
- **Εσθονία, Ταλίν, Οκτώβριος**
- **Ζιμπάμπουε, Χαράρε, Νοέμβριος**
- **Ιαπωνία, Χιροσίμα, Σεπτέμβριος**
- **Ιρλανδία, Δουβλίνο, Οκτώβριος**
- **Ινδονησία, Μπαλί, Οκτώβριος**
- **Ισπανία, Μαδρίτη, Οκτώβριος**
- **Καναδάς, Γκράνμπι, Σεπτέμβριος**
- **Κάτω Χώρες, Άμστερνταμ, Οκτώβριος**
- **Κιργκιστάν, Μπισκέκ, Οκτώβριος**
- **Κονγκό, Κινσάσα, Οκτώβριος**
- **Κροατία, Ζάγκρεμπ, Οκτώβριος**
- **Κύπρος, Λευκωσία, Οκτώβριος**
- **Λετονία, Ρίγα, Σεπτέμβριος**
- **Λευκορωσία, Μινσκ, Οκτώβριος**
- **Λιθουανία, Κάουνας, Οκτώβριος**
- **Λουξεμβούργο, Λουξεμβούργο, Οκτώβριος**
- **Μαρόκο, Τετουάν και Ραμπάτ, Νοέμβριος**
- **Μεγάλη Βρετανία, Λονδίνο, Οκτώβριος**
- **Μοζαμβίκη, Μαπούτο, Νοέμβριος**
- **Νέα Ζηλανδία, Ουέλιγγτον**
- **Νορβηγία, Οσλο, Οκτώβριος**
- **Νότιος Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ, Νοέμβριος**
- **Ουγγαρία, Οκτώβριος**
- **Ουζμπεκιστάν, Μπουχάρα, Σεπτέμβριος**
- **Ουρουγουάη, Μοντεβιδέο, Αύγουστος και Οκτώβριος**
- **Περσέ, Λίμα, Οκτώβριος**
- **Πορτογαλία, Λισαβόνα, Οκτώβριος**
- **Ρουμανία, Βουκουρέστι, Οκτώβριος**
- **Σλοβενία, Λιουμπλιάνα, Οκτώβριος**
- **Σουδάν, Χαρτούμ, Νοέμβριος**
- **Σουηδία, Στοκχόλμη, Οκτώβριος**
- **Χιλή, Σαντιάγο, Οκτώβριος**

ΚΙΝΑ: ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΗ ΜΟΥΣΕΙΩΝ

Με πρωτοβουλία της Εταιρείας μας, θα πραγματοποιηθεί στις 10 Μαΐου αδελφοποίηση του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη με το Μουσείο του συγγραφέα Lu Xun (1881-1936), που βρίσκεται στο Shaoxing. Ο Lu Xun θεωρείται ο πατέρας της σύγχρονης κινεζικής λογοτεχνίας. Ο Νίκος Καζαντζάκης το αναφέρει στα ταξιδιωτικά του. Θα παραστούν: η διευθύντρια του Μουσείου Καζαντζάκη Βαρβάρα Τσάκα, ο Γεώργιος Στασινάκης, ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στη Σαγκάη κ. Ευγένιος Καλπύρης και ο σύμβουλος Τύπου και Ενημέρωσης στο ίδιο Προξενείο κ. Ευτύχιος Αθανασιάδης.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- Peter Bien, *The selected letters of Nikos Kazantzakis*, Princeton University Press, 2012. Είναι γνωστή η εγκυρότητα των ερευνών και των δημοσιεύσεων του Peter Bien, όπου αναλύει και παρουσιάζει στο αγγλόφωνο κοινό το έργο του Καζαντζάκη. Αυτή τη φορά, ασχολήθηκε με την αλληλογραφία του μεγάλου Κρητικού. Αξιοσημείωτη εργασία, που αξίζει να γίνει ευρύτερα γνωστή. Η Εταιρεία μας προσκάλεσε τον Peter Bien να παρουσιάσει το βιβλίο του στην Αθήνα, στις 15 Οκτωβρίου. Θα συμμετάσχουν οι καθηγητές Σταμάτης Φιλίππιδης και Δημήτρης-Χαράλαμπος Γουνελάς. Η Κόνστανς Ταγκοπούλου, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής της ΔΕΦΝΚ, θα συντονίσει την εκδήλωση. Ο Peter Bien θα παρουσιάσει το βιβλίο του και στο Ηράκλειο, στις 16 Οκτωβρίου. Σας περιμένουμε.
- Το Ελληνικό Τμήμα της Εταιρείας μας δημοσίευσε το 2011 φυλλάδιο με τίτλο: *Η Κρητικά συγγραφέας Κλεοπάτρα Πρίφτη*. Περιέχει βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία της συγγραφέως, καθώς και μια λεπτομερή και τεκμηριωμένη παρουσίαση του έργου της από τη Μαρίνα Γρηγοροπούλου, διδάκτορα της Σορβόνης. Αποτίσαμε έτσι στη φίλη μας Κλεοπάτρα τον φόρο τιμής που της αξίζει.
- Η Έλενα Αβραμίδου είναι μορφωτική ακόλουθος της Ελληνικής Πρεσβείας στο Πεκίνο και Πρόεδρος του τοπικού Τμήματος της Εταιρείας. Διδάσκει στο Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πεκίνου. Σε ένα τόμο με τίτλο: *Εμείς μιλάμε ελληνικά*, που δημοσιεύτηκε το 2011, παρουσιάζει τις εργασίες των φοιτητών της, δύο από τις οποίες αναφέρονται στον Νίκο Καζαντζάκη. Τα συγγραμμάτια μας.
- Η επιθεώρηση *L'atelier du roman* (εκδόσεις Flammarion), που διευθύνει ο φίλος μας Λάκης Προγκίδης, διοργανώνει κάθε χρόνο στο Ναύπλιο συναντήσεις στη γαλλική γλώσσα. Η συνάντηση του 2011 αφιερώθηκε στον *Τελευταίο Πειρασμό του Νίκου Καζαντζάκη την εποχή της ετοιμαζόμενης πνευματικότητας*. Η επιθεώρηση δημοσίευσε τις εργασίες αυτής της συνάντησης στο τεύχος 69, Μάρτιο 2012. Συνιστούμε ένθερμα στους αναγνώστες μας να διαβάσουν αυτό το ξεχωριστό τεύχος.
- Ευχαριστούμε τις Εκδόσεις Καζαντζάκη (Αθήνα) για την προσφορά δύο έργων. Πρώτον, της μετάφρασης από τον Νίκο Καζαντζάκη του θεατρικού έργου του Gerhardt Hauptmann *Πριν το ηλιοβασίλεμα* και δεύτερον, των Λημμάτων του Καζαντζάκη που είχαν δημοσιευτεί στο Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Ελευθερουδάκη. Μία εξαιρετική εργασία που αναπληρώνει ένα κενό στη βιβλιογραφία των έργων του Καζαντζάκη.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Αποσπάσματα από το βιβλίο «Αναφορά στον Γκρέκο»

Όταν, γράφοντας, θέλω να μιλήσω για τη θάλασσα, για τη γυναίκα, για το Θεό, σκύβω πάνω στο στήθος μου κι αφογκάζομαι τι λέει το παιδί μέσα μου, αυτό μου υπαγορεύει, κι αν τύχει κάπως να ζυγώσω με λόγια και να ιστορήσω τις μεγάλες ετούτες δυνάμεις - τη θάλασσα, τη γυναίκα, το Θεό - στο παιδί που ζει ακόμα μέσα μου το χρωστώ. Ξαναγίνουμαι παιδί για να μπορώ να βλέπω με μάτια παρθένα, για πρώτη πάντα φορά, τον κόσμο....

Ξέρω καλά πως ο θάνατος δε νικείται· μα η αξία του ανθρώπου δεν είναι η Νίκη, παρά ο αγώνας για τη Νίκη. Και ξέρω ακόμα ετούτο, το δυσκολότερο: δεν είναι ούτε ο αγώνας για τη Νίκη· η αξία του ανθρώπου είναι μια μονάχα, ετούτη: να ζει και να πεθαίνει παλικαρίσια και να μην καταδέχεται αμοιβή. Κι ακόμα ετούτο, το τρίτο, ακόμα πιο δύσκολο: η βεβαιότητα, πως δεν υπάρχει αμοιβή, να μη σου κόβει τα ήπατα παρά να σε γεμίζει χαρά, υπερηφάνια κι αντρεία.

Όσο έγραφα, έβλεπα πως χωρίς να το θέλω, προσπαθώντας μάλιστα να το αποφύγω, δύο λέξεις έρχονταν και ξανάρχονταν και δεν ήθελαν να φύγουν: η λέξη Θεός κι η λέξη Ανήφορος. Τί 'να Θεός - η ανώτατη Χίμαιρα ή η ανώτατη Ελπίδα ή η ανώτατη Βεβαιότητα; ή η ανώτατη Αβεβαιότητα; Χρόνια πολλά αγωνίζομουν, δεν μπορούσα να πάρω απόφαση οριστική τι απάντηση να δώσω στο τραγικό τούτο ρότημα: την εμπιστοσύνη ή την αποκαρδίωση που ένιωθε, στοχαζόμενη το Θεό, η ψυχή μου. Δεν ήμουν ποτέ σταθερά βέβαιος σε ποια από τις τρεις ετούτες Σειρήνες - τη Χίμαιρα, την Ελπίδα, τη Βεβαιότητα - να σταθώ και να παραδώσω την ψυχή μου. Και των τριών το τραγούδι όμοια με μαύλιζε, κι όσο το άκουγα δεν πεθιμούσα να πάω και να χαθώ πιο έρα.

Όμως για ένα ήμουν, σε όλη μου τη ζωή, βέβαιος: πως ένας δρόμος, ένας μονάχα, οδηγάει στο Θεό, ο ανήφορος. Ποτέ ο κατήφορος, ποτέ ο δρόμος ο στρωτός· ο ανήφορος μονάχα. Πολλές φορές δίστασα, δεν μπόρεσα καθαρά να ξεχωρίσω τι περιεχόμενο έχει η πολυμεταχειρισμένη,

η πολυμολεμένη από τους ανθρώπους λέξη Θεός· ποτέ δε δίστασα για το δρόμο που οδηγάει ως το Θεό· θέλω να πω ως την ανώτατη κορυφή της λαχτάρας του ανθρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

“Ο Πρώτος Πειρασμός” η επαφή με το έργο του Νίκου Καζαντζάκη

Η πρώτη μου επαφή με τον Καζαντζάκη έγινε μέσω του έργου του *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*. Η πλοκή του συγκεκριμένου έργου εξύψωσε στα μάτια μου, τον Καζαντζάκη, ως αριστοτεχνικό μάστορα της αφήγησης αλλά και ως συγγραφέα με έντονα ανήσυχο πνεύμα. Ο σπόρος είχε πέσει. Ακολούθησαν, ο *Καπετάν Μιχάλης*, η *Ασκητική*, οι *Αδερφοφάδες*, ο *Τελευταίος Πειρασμός*, το *Οφίς και Κρίνο* κ.α. Η ανάγνωση των έργων του Καζαντζάκη έμελλε να συνδυαστεί με κοσμογονικές για τη ζωή μου αλλαγές, στις οποίες το πνεύμα του συγγραφέα άφησε το ανεξίτηλο στίγμα του. Δεν άργησε η εποχή που στο πρόσωπο του Καζαντζάκη έβλεπα τον επαναστάτη άνθρωπο, που δεν συμβιβάζεται ούτε με όσα βλέπουν τα μάτια του ούτε με όσα ακούν τα αυτιά του. Αναζητά τη βαθύτερη αιτία των πραγμάτων, αφηφώντας την ανθρώπινη φύση του η οποία για άλλους καθίσταται ανυπέβλητο εμπόδιο.

Η επιρροή του έργου του Νίκου Καζαντζάκη υπήρξε καταλυτική στη διαμόρφωση του προσωπικού μου κοσμοειδώλου. Πνεύμα ανυπότακτο, γεμάτο ένταση για ζωή, ορισμένες φορές αιρετικός και προοδευτικός για την εποχή στην οποία έζησε, ουδέποτε συμβιβάστηκε με έναν καθημερινό και στείο τρόπο ζωής. Πάλεψε μια ζωή με τις υπαρξιακές του ανησυχίες χωρίς ποτέ να παραβλέψει το πολιτικοκοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούσε. Δεν υπήρξε ο διανοούμενος των σαλονιών, ο αποκομμένος από την κοινωνική πραγματικότητα. Τα έργα του αποτυπώνουν με ενάργεια πολιτικοκοινωνικές όψεις των όντως ιστορικά ταραγμένων χρόνων της ζωής του. Αυτό, όμως, που πραγματικά με συνεπαίρνει στο έργο του Καζαντζάκη είναι η απλότητα της περιγραφής. Τοπία, καταστάσεις, ανθρώπινες φιγούρες περιγράφονται με τόση παραστατικότητα και απλότητα που νομίζεις ότι δεν αποτελούν λαγοτεχνικές μορφές αλλά πραγματικές οντότητες. Άνθρωποι απλοί, δίλου επιτηδευμένοι οι οποίοι όμως βασανίζονται, σηκώνουν το σταυρό τους, ανεβαίνουν την οδό του Μαρτυρίου, προσπαθώντας να λυτρωθούν από τα προσωπικά τους πάθη. Οι πρωταγωνιστές των έργων του εσσαρκούν τα υπαρξιακά ερωτήματα του Καζαντζάκη και μέσω μιας *via Dolorosa* οδηγούνται στο να ξεπεράσουν τον ίδιο τους τον εαυτό. Ο Καζαντζάκης επέλεξε για πρωταγωνιστές των έργων του, ανθρώπους καθημερινούς οι οποίοι όμως είχαν περίσσειμα ψυχικής δύναμης, δεν ήσαν κενόι από ηθικές αξίες και ιδανικά. Αυτούς τους ανθρώπους, ο Καζαντζάκης τους μετέτρεψε σε σύμβολα. Σ' αυτούς στηρίχθηκε για να μετουσιώσει και να εξανθρωπίσει τους υπαρξιακούς του προβληματισμούς.

Αθήνα, Ιανουάριος 2012

Βασίλης Νικ. Κολλάρος, Υποψήφιος Διδάκτορας
Διπλωματικής Ιστορίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΘΕΑΤΡΟ

Γενεύη, Théâtre en Cavale, από τις 21 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 14 Οκτωβρίου: επανάληψη του «Ζορμπά», με βάση το μυθιστόρημα του Καζαντζάκη, σε σκηνοθεσία Miguel Fernandez-V. και μετάφραση-διασκευή Gilles Decorvert: reservations@cavele.ch

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πληροφορηθήκαμε με λύπη μας το θάνατο δύο μελών της Εταιρείας: της Anne Kalling, από το Ταλίν (Εσθονία) και του Χριστάκη Λαμπρινίδη, από τη Λευκωσία (Κύπρος). Απευθύνουμε στους συγγενείς τους τα θερμά μας συλλυπητήρια.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο. Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φύλων Νίκου Καζαντζάκη, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά, αραβικά, γαλλικά, ελληνικά (Αθηνά Βουγιούκα, Βούλα), ισπανικά, ιταλικά, πορτογαλικά και ρωσικά. Μακέτα: Michel Comte. Σκίτσο: Τάκης Καλμούχος. Dépôt légal, αρ. 28, Απρίλιος 2012. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, 01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. Fax: +4122 782 43 18. E-mail: siankcdc@gmail.com